

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เรื่อง การบรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย: ศึกษาเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยพายัพ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย (1) เพื่อศึกษาถึงนวัตกรรมการบริหารของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยพายัพ (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบรรลุเป้าหมายของนวัตกรรมการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านบริหาร (ทั่วไป) การบริหารด้านการเงิน/งบประมาณ และการบริหารด้านทรัพยากรมนุษย์ ที่ใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงการดำเนินงานของแต่ละมหาวิทยาลัย (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการปรับปรุงด้านนวัตกรรมการบริหารของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ และมหาวิทยาลัยพายัพ (4) เพื่อเสนอแนะรูปแบบการบริหารที่เหมาะสมต่อการบรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงานของแต่ละมหาวิทยาลัย โดยมี

กลุ่มเป้าหมายที่เป็นตัวแทน (focus group) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ด้านนโยบายและการบริหารมหาวิทยาลัยผู้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ที่สำคัญ (key informant) จำนวนทั้งสิ้น 32 คน เครื่องที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นวัตกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย 1) ควรกระจายอำนาจและมอบหมายอำนาจให้แก่ผู้บริหารหลาย ๆ คน 2) สภามหาวิทยาลัยควรทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายไม่ควรเข้าไปแทรกแซงการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัยควรมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ส่วน 3) อธิการบดีและผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นที่ยอมรับทางวิชาการ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และเป็นผู้บริหารมืออาชีพที่บริหารงานบนพื้นฐานของการบริหารที่ดี

2. การเปรียบเทียบการบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญสามารถบริหารให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงาน (ด้านวิชาการ ด้านการเงิน/งบประมาณ ด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านบริหารทั่วไป) ได้ตามเป้าหมาย สำหรับมหาวิทยาลัยพายัพ บริหารให้บรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงานได้เป็นส่วนใหญ่ ส่วนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สามารถบริหารปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ต่ำกว่าเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในทุก ๆ ด้าน

3. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายในการปฏิบัติงาน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญไม่ประสบปัญหาอุปสรรคทั้ง 4 ด้าน สำหรับมหาวิทยาลัยพายัพประสบปัญหาอุปสรรคเล็กน้อย ได้แก่ งบประมาณที่ค่อนข้างจำกัด ส่วนมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยประสบปัญหาทุก ๆ ด้าน

4. รูปแบบการบริหารที่เหมาะสม มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญมีรูปแบบการบริหารแบบไร้รูปแบบ ไม่ติดยึดกับรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง จะเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สำหรับมหาวิทยาลัยพายัพมีรูปแบบการบริหารที่ผสมผสานระหว่างการรวม

อำนาจและกระจายอำนาจ สำหรับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีรูปแบบการบริหารที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองในแบบของพระสงฆ์ ผสมผสานกับระบบบริหารของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยมีลักษณะการบริหารแบบรวมศูนย์อำนาจไว้ ณ ส่วนกลางเป็นหลัก

ข้อเสนอแนะ

- 1) ควรสอนให้นักศึกษามีความคิดริเริ่ม คิดอย่างบูรณาการและสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากกว่าต้องท่องจำ
- 2) ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักคิดด้านอารมณ์ (emotion intelligence) การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน การทำงานเป็นทีม และความมีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดี
- 3) สร้างและพัฒนานักวิจัยอย่างจริงจังให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- 4) ส่งเสริมให้มีอิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และขยายโอกาสไปยังคนทำงาน เพื่อเสริมสร้างเพิ่มเติมความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ อีกทั้งฝึกฝนเพิ่มพูนความรู้สำหรับงานในอนาคต
- 5) นำนวัตกรรมการบริหารมาใช้ในการพัฒนาและบริหารมหาวิทยาลัยอย่างจริงจัง และต้องปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์เพื่อการแข่งขันอยู่ตลอดเวลา

This research was conducted in the form of a qualitative research study. The focal point of this study is “Goal Achievement of University Administrations: A Comparative Study of Mahamakut Buddhist University, Assumption University and Payap University”. The objectives of the study were 1) to study innovations in the administration of Mahamakut Buddhist University, Assumption University and Payap University; 2) to compare four aspects of goal achievement of the university administration, for example in terms of the administration of academic affairs, general administration, financial/ budgetary administration, and human resource

management regarding the decisions concerning improvements to each respective university; 3) survey the problems and the constraints concerning innovations on the part of the university administration regarding improvements to Mahamakut Buddhist University, Assumption University and Payap University; 4) to recommend an appropriate form of administration for the achievement of a university's goal. Using the focus group methodology, 32 key administrators were selected as the sample for the study. The experts were selected based on their capacities, skills and experience with regard to policy and university administration. Descriptive statistics were used for the analysis, such as content analysis.

The results of the research were as follows:

1. With regard to innovation 1) the university administration should be decentralized by devolving power to various sectors of the administration, 2) the university council should determine policy, but should not interfere in the university administration, and the university council should consist of at least 3 groups, and 3) the rector as the university's chief administrator must be widely accepted in academic circles and as a professional person who has world-wide views and a broad vision.

2. The results of the comparison of goal achievement of each university administration are as follows. Assumption University is able to manage and serve the goal achievement policy of the university administration (academic affairs, financial/budgetary affairs, human resource management and general administration). Payap University is able to manage and achieve the majority of its

targets. On the other hand, Mahamakut Buddhist University has under-achieved in all four aspects.

3. With regard to the problems and constraints affecting the achievement of the university's goals, Assumption University has no problem in all four aspects, but Payap University has a few problems, such as budgetary limitations, and Mahamakut Buddhist University has various problems in all four areas.

4. As regards the appropriate administrative form, Assumption University has a flexible form of administration, i.e. it did not adopt any specific form, the actual approach depending on the situation. Payap University has an integrated form of administration, between centralization and decentralization. Mahamakut Buddhist University has adopted a unique model that integrates features of a monastic and an official university using a centralized administration.

Based on the results of the study, it is recommended that the university do the following:

- 1) Develop students who are creative, integrative, analytical, and able to synthesize a situation.
- 2) Promote emotional intelligence, networking among coworkers, teamwork, and the fostering of merit and ethics.
- 3) Support and develop research efforts on a continuous basis, both directly and indirectly.
- 4) Promote independent study for employees in order to enhance their knowledge, skills and values, particularly with regard to the use of new technology in the future
- 5) Develop innovative approaches to administration and change strategies in anticipation of increased competition.